

UPUTA ZA IZRADU

ANALIZE USKLAĐENOSTI

sagledanih utjecaja i/ili utvrđenih mjera ublažavanja za zahvate u odnosu na dorađene ciljeve očuvanja područja ekološke mreže Natura 2000

Razlog donošenja ove upute

U skladu s odredbama čl. 6. st. 1. i čl. 4. st. 4. Direktive o staništima ciljevi očuvanja za određeno područje ekološke mreže moraju se utvrditi najkasnije šest godina od donošenja odluke Europske komisije o uvrštenju tog područja na popis područja od značaja za Zajednicu (SCI područja). Također, ciljevi očuvanja moraju se utvrditi i za posebno zaštićena područja (SPA područja) koja se proglašavaju temeljem Direktive o pticama. Republici Hrvatskoj, rok od šest godina za donošenje ciljeva očuvanja za SCI područja istekao je 4.12.2020. g.

Europska komisija je dopisom od 13.05.2020. g. sve države članice, uključivo i Republiku Hrvatsku, informirala o važnosti dorade ciljeva očuvanja za pojedina područja ekološke mreže, nužnosti njihove primjene u provedbi postupaka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu u skladu s odredbama čl. 6. st. 3. Direktive o staništima te obvezi da projekti koji se prijavljuju za sufinanciranje iz fondova Europske unije budu u potpunosti usklađeni s Direktivom o staništima. Prema smjernicama Europske komisije, ciljevi očuvanja moraju biti specifični i sveobuhvatni za svako određeno područje ekološke mreže te moraju iskazati željeno stanje očuvanosti svake ciljne vrste i stanišnog tipa. Ciljevi očuvanja trebaju biti jasni u pogledu predviđa li se „postizanje” ili „održavanje” stanja očuvanosti obilježja područja ekološke mreže, trebaju odgovarati ekološkim zahtjevima ciljnih vrsta i stanišnih tipova te biti primjereni vezano uz važnost područja u smislu povoljnog stanja očuvanosti stanišnih tipova i vrsta prisutnih na području ekološke mreže.

U dopisu od 28. lipnja 2021. g. Europska komisija navodi da se za projekte koji su odobreni (izdana cjelovita građevinska dozvola – za sve faze i/ili etape projekta) prije 4.12.2020. g., postupak koji se odnosi na zahtjev za sufinanciranje neće prekinuti ako se provedena ocjena prihvatljivosti na ekološku mrežu ne temelji na ciljevima očuvanja koji su usklađeni sa standardima EK, pod uvjetom da nema drugih nedostataka (npr.: izostanak sagledavanja kumulativnih utjecaja).

To znači da se projekti koji do 4.12.2020. g. nisu ishodili cjelovitu građevinsku dozvolu moraju u potpunosti uskladiti s Direktivom o staništima, uključivo i dorađenim ciljevima očuvanja područja ekološke mreže.

Okvir za izradu Analize usklađenosti

Analizu usklađenosti, na zahtjev nositelja zahvata, izrađuje pravna osoba koja prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša posjeduje suglasnost Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja za obavljanje stručnih poslova iz područja zaštite prirode – za izradu poglavlja i studija ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu (dalje u tekstu: ovlaštenik).

Analiza usklađenosti izrađuje se za zahvat za koji je proveden postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, ali u provedenom postupku mogući utjecaji zahvata nisu sagledani u

odnosu na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže koji su usklađeni sa standardima koje je usvojila Europska komisija (dalje u tekstu: dorađeni ciljevi očuvanja). To se odnosi na svaki postupak Ocjene prihvatljivosti, bilo da je proveden kao samostalni postupak (Prethodna ocjena, Glavna ocjena) ili u okviru postupka prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša (Ocjena o potrebi procjene utjecaja na okoliš, Procjena utjecaja na okoliš).

Za Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS), Analiza usklađenosti izrađuje se u odnosu na dorađene ciljeve očuvanja s pripadajućim atributima koji se objavljuju na mrežnoj stranici Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (poveznica: https://www.dropbox.com/sh/3r4ozk30a21xzd/AADuvuru1itHSGC_msgFFMAMa?dl=0).

Za POVS-ove za koje dorađeni ciljevi očuvanja nisu objavljeni na mrežnoj stranici Ministarstva, prije izrade Analize usklađenosti, nositelj zahvata ili njegov opunomoćenik (ovlaštenik) zatražit će od Zavoda za zaštitu okoliša i prirode ovoga Ministarstva izradu dorađenih ciljeva očuvanja. Prijedlog dorađenih ciljeva očuvanja može izraditi i ovlaštenik koji izrađuje Analizu usklađenosti, pri čemu je dužan provesti konzultacije sa Zavodom za zaštitu okoliša i prirode te dobiti potvrdu/mišljenje da su dorađeni ciljevi očuvanja u skladu s postavljenim standardima Europske komisije. Tako izrađeni ciljevi očuvanja objavljuju se na gore navedenoj poveznici Ministarstva.

SADRŽAJ ANALIZE USKLAĐENOSTI:

1. NASLOV

ANALIZA USKLAĐENOSTI sagledanih utjecaja i/ili utvrđenih mjera ublažavanja za zahvat _____ u odnosu na dorađene ciljeve očuvanja područja ekološke mreže Natura 2000

2. UVOD

- kratki opis provedenog postupka, datum i klasu ishodenog rješenja, razlog izrade Analize usklađenosti (npr.: zahvat se planira sufinancirati sredstvima iz fondova Europske unije; u provedenom postupku Ocjene prihvatljivosti nisu sagledani mogući utjecaji zahvata u odnosu na dorađene ciljeve očuvanja; sagledat će se mogući utjecaji zahvata na dorađene ciljeve očuvanja; sagledat će se da li su mjere ublažavanja utvrđene u provedenom postupku Glavne ocjene dostatne u odnosu na moguće utjecaje zahvata na dorađene ciljeve očuvanja ili ih treba izmijeniti/dopuniti, i sl.)

3. PODACI O NOSITELJU ZAHVATA

- naziv i adresa sjedišta, OIB, ime odgovorne osobe, broj telefona, adresa elektroničke pošte

4. PODACI O OVLAŠTENIKU

- podaci o osobi koja izrađuje Analizu usklađenosti s preslikom suglasnosti za obavljanje stručnih poslova iz područja zaštite prirode
- popis stručnjaka i ostalih suradnika ovlaštenika koji izrađuju Analizu usklađenosti
- popis vanjskih stručnjaka s dokazom stručnosti (reference znanstvenih i/ili stručnih radova i publikacija) – samo ako su bili angažirani za potrebe Analize usklađenosti

5. OPIS ZAHVATA

- kratki opis zahvata (*Opis zahvata mora biti istovjetan s opisom zahvata za koji je proveden postupak Ocjene prihvatljivosti*)
- kartografski prikaz lokacije zahvata na TK25

6. PODACI O EKOLOŠKOJ MREŽI

- navesti nalazi li se lokacija zahvata unutar ili izvan područja ekološke mreže
- navesti područja ekološke mreže (POVS/POP, identifikacijski broj područja, naziv područja)
- navesti ciljne vrste i/ili ciljne stanišne tipove područja ekološke mreže (prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže; Narodne novine, br. [80/19](#))
- navesti na kojoj se udaljenosti od ekološke mreže nalazi lokacija zahvata
- navesti da li je na lokaciji zahvata i gdje prisutan ciljni stanišni tip, rasprostranjena ciljna vrsta i/ili staništa pogodna za ciljne vrste
- navesti izvore podataka o ekološkoj mreži (npr.: provedena istraživanja – kada, gdje i tko; podaci dobiveni od Ministarstva; podaci iz SDF obrasca; podaci iz dorađenih ciljeva očuvanja, podaci iz javno dostupnih baza podataka; podaci iz plana upravljanja; podaci iz znanstvenog i/ili stručnog rada i sl.)
- priložiti kartografski prikaz u odgovarajućem mjerilu iz kojeg će biti jasno vidljivi naprijed navedeni podaci

7. ANALIZA UTJECAJA

- moguće utjecaje zahvata na dorađene ciljeve očuvanja s pripadajućim atributima sagledati/procijeniti za svaku fazu zahvata: fazu izgradnje, fazu rada, fazu nakon prestanka korištenja i/ili uklanjanja zahvata
- različiti utjecaji mogu biti posljedica ne samo zahvata, nego i prateće infrastrukture (npr.: potrebna prometna infrastruktura, opskrba energijom i sl.) koja je neophodna za izvedbu zahvata te ih je također potrebno sagledati/procijeniti
- kvantificirati utjecaje zahvata te pridružiti ocijene od -2 do +2 za svaku pojedinu ciljnu vrstu i ciljni stanišni tip u odnosu na pripadajuće attribute dorađenih ciljeva očuvanja
- u tom smislu, potrebno je za sve primjenjive attribute u odnosu na zahvat pridružiti ocjene od -2 do +2 te dati sumarni zaključak o mogućem utjecaju, pri čemu ocjena -2 za pojedini atribut podrazumijeva ocjenu -2 za ciljni stanišni tip/ciljnu vrstu
- podaci trebaju biti kvantificirani u odnosu na ukupne površine ciljnih stanišnih tipova i staništa pogodnih za ciljne vrste unutar područja ekološke mreže

8. KUMULATIVNI UTJECAJI

- procijeniti moguće kumulativne utjecaje zahvata s postojećim i odobrenim zahvatima u odnosu na dorađene ciljeve očuvanja s pripadajućim atributima (postojeći zahvati podrazumijevaju zahvate koji su izvedeni na terenu, dok se pod odobrenim zahvatima podrazumijevaju svi oni za koje je u provedenim postupcima prema posebnim propisima iz područja zaštite okoliša i/ili područja zaštite prirode donijeto rješenje/mišljenje ili su ishodi akti za gradnju prema posebnim propisima)
- kumulativni utjecaj treba biti izražen kvantitativno u odnosu na vrijednost atributa dorađenog cilja očuvanja (npr.: koliki će biti gubitak površine ciljnih staništa)

- priložiti odgovarajući kartografski prikaz s ucrtanom lokacijom zahvata, kao i lokacijama postojećih i odobrenih zahvata te ekološkom mrežom

9. MJERE UBLAŽAVANJA I PROGRAM PRAĆENJA STANJA

- za zahvat za koji su u provedenom postupku Glavne ocjene utvrđene mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, kao i program praćenja i izvješćivanja o stanju ciljeva očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže u Analizi usklađenosti potrebno je obrazložiti hoće li i na koji način utvrđene mjere ublažavanja i program praćenja stanja biti primjenjivi/dostatni u odnosu na procijenjene moguće utjecaje zahvata na dorađene ciljeve očuvanja i njihove atribute
- prijedlog izmjene/dopune mjera ublažavanja i/ili programa praćenja stanja – ako je temeljem provedenih analiza to potrebno

10. ZAKLJUČAK

- sažeto opisati i obrazložiti konačne rezultate provedenih analiza (rezultate prikazati kvantitativno, a po potrebi i kvalitativno)
- ima li zahvat ili nema značajan negativan utjecaj na dorađene ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže
- može li se i na koji način utjecaj zahvata smanjiti na prihvatljivu razinu uz primjenu mjera ublažavanja (da li su dostatne mjere ublažavanja utvrđene u prethodno provedenom postupku, da li je potrebno izmijeniti/dopuniti mjere ublažavanja utvrđene u prethodno provedenom postupku, da li je potrebno primijeniti nove mjere ublažavanja)

Napomena: dio Analize usklađenosti čine i tablični prikazi (Prilog 1. i 2. ove Upute)

Podnošenje zahtjeva i tijek postupanja

Podnošenje zahtjeva

- zahtjev za izdavanje mišljenja da zahvat neće imati značajnih negativnih utjecaja na dorađene ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže podnosi se u digitalnom obliku na e-mail: pisarnica@mingor.hr Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Uprave za zaštitu prirode
- uz zahtjev za izdavanje mišljenja prilaže se Analiza usklađenosti i punomoć nositelja zahvata (u slučaju kada zahtjev podnosi opunomoćenik nositelja zahvata)

Tijek postupanja

- po zaprimanju urednog zahtjeva, Uprava za zaštitu prirode, po potrebi, zatražit će prethodno mišljenje Zavoda za zaštitu okoliša i prirode
- kada Analiza usklađenosti, za zahvat za koji je proveden postupak Prethodne ocjene (samostalan ili u okviru postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš) ili postupak Glavne ocjene (samostalan ili u okviru postupka procjene utjecaja na okoliš), dokaže da zahvat neće imati značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i

cjelovitost područja ekološke mreže, u odnosu na dorađene ciljeve očuvanja s pripadajućim atributima, odnosno da su rješenjem utvrđene mjere ublažavanja u prethodno provedenom postupku Glavne ocjene dostatne i u odnosu na dorađene ciljeve očuvanja, Uprava za zaštitu prirode ovoga Ministarstva izdat će pozitivno mišljenje

Izdano mišljenje nositelj zahvata koristit će u svrhu dokazivanja usklađenosti zahvata sa zahtjevima Direktive o staništima i Direktive o pticama, odnosno Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), pred tijelima koji tu analizu traže pri prijavi projekta (zahvata) za sufinanciranje iz fondova Europske unije.

- kada Analiza usklađenosti dokaže da se za zahvat ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, u odnosu na dorađene ciljeve očuvanja s pripadajućim atributima, Uprava za zaštitu prirode ovoga Ministarstva, izdat će mišljenje da je Analiza usklađenosti na primjereni način sagledala moguće utjecaje zahvata, no da je zbog prepoznatih utjecaja potrebna provedba dodatnih postupaka te će uputiti nositelja zahvata na daljnje postupanje pri nadležnom tijelu:
 - za zahvat za koji je proveden postupak Prethodne ocjene (samostalan ili u okviru postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš), i za koji je nadležno tijelo (Ministarstvo ili upravno tijelo županije nadležno za poslove zaštite okoliša/prirode) donijelo rješenje da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu i da nije potrebno provesti Glavnu ocjenu, ako Analiza usklađenosti to ne potvrdi, Uprava za zaštitu prirode ovoga Ministarstva uputit će nositelja zahvata da nadležnom tijelu koje je donijelo rješenje u prethodno provedenom postupku Prethodne ocjene, podnese zahtjev za provedbu postupka Glavne ocjene
 - za zahvat za koji je proveden postupak Glavne ocjene (samostalan ili u okviru postupka procjene utjecaja na okoliš), i za koji je nadležno tijelo donijelo rješenje o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu uz primjenu mjera ublažavanja negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te programa praćenja stanja ekološke mreže, a za koji Analiza usklađenosti ne potvrdi dostatnost rješenjem utvrđenih mjera ublažavanja u odnosu na dorađene ciljeve očuvanja, odnosno pokaže potrebu izmjene/dopune mjera ublažavanja, Uprava za zaštitu prirode ovoga Ministarstva uputit će nositelja zahvata na daljnje postupanje:
 - ako se radi o zahvatu za koji je rješenje donijeto u samostalnom postupku Glavne ocjene, a od dostave rješenja nositelju zahvata nije protekao rok dulji od tri godine, nadležnom tijelu potrebno je podnijeti zahtjev za obnovu postupka (čl. 123. st. 1. točka 1. Zakona o općem upravnom postupku, Narodne novine, br. 47/09, 110/21)

- ako se radi o zahvatu za koji je rješenje donijeto u samostalnom postupku Glavne ocjene, a od dostave rješenja nositelju zahvata je protekao rok dulji od tri godine, nadležnom tijelu potrebno je podnijeti zahtjev za „novi“ postupak Glavne ocjene
- ako se radi o zahvatu za koji je rješenje donijeto u postupku Glavne ocjene koja se provodila u okviru postupka procjene utjecaja na okoliš, nadležnom tijelu potrebno je podnijeti zahtjev za pokretanje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš u smislu izmjene/dopune rješenjem utvrđenih mjera ublažavanja u prethodno provedenom postupku.

Prilog 1. Tablični prikaz za zahvate u postupcima Prethodne ocjene

Identifikacijski broj i naziv područja ekološke mreže (EM)	Popis ciljnih stanišnih tipova i/ili ciljnih vrsta područja EM	Ciljni stanišni tip – da li je prisutan na lokaciji zahvata, ako je u kojoj površini (ha)	Ciljne vrste – da li su zabilježene na lokaciji zahvata; da li se na lokaciji zahvata nalaze pogodna staništa za ciljne vrste (navesti koja i u kojoj površini (ha))	Izvor podataka (SDF, plan upravljanja, provedena istraživanja, literaturni podaci i sl.)	Cilj očuvanja s atributom			Opis/procjena mogućih utjecaja (za svaki atribut sagledati utjecaj, iskazati mogući gubitak ciljnih stanišnih tipova/vrsta/staništa pogodnih za vrste u kvantitativnom obliku)	Skala utjecaja (na temelju opisa/procjene mogućih utjecaja pridružiti ocjenu od +2 do -2)	Prijedlog mjera ublažavanja ako se ne mogu isključiti značajni negativni utjecaji zahvata u odnosu na dorađene ciljeve očuvanja
					Npr.: Održati povoljno stanje ciljnog stanišnog tipa kroz sljedeće attribute:	Atribut 1: _____	Atribut 2: _____			

Prilog 2. Tablični prikaz za zahvate u postupcima Glavne ocjene

Identifikacijski broj i naziv područja ekološke mreže (EM)	Popis ciljnih stanišnih tipova i/ili ciljnih vrsta područja EM	Ciljni stanišni tip – da li je prisutan na lokaciji zahvata, ako je u kojoj površini (ha)	Ciljne vrste – da li su zabilježene na lokaciji zahvata; da li se na lokaciji zahvata nalaze pogodna staništa za ciljne vrste (navesti koja i u kojoj površini (ha))	Izvor podataka (SDF, plan upravljanja, provedena istraživanja, literaturni podaci i sl.)	Cilj očuvanja s atributom			Opis/procjena mogućih utjecaja (za svaki atribut sagledati utjecaj, iskazati mogući gubitak ciljnih stanišnih tipova /vrsta/staništa pogodnih za vrste u kvantitativnom obliku)	Skala utjecaja (na temelju opisa/procjene mogućih utjecaja pridružiti ocjenu od +2 do -2)	Mjere ublažavanja utvrđene rješenjem (u provedenom postupku Glavne ocjene)	Analiza dostatnosti mjera ublažavanja utvrđenih rješenjem u odnosu na moguće utjecaje zahvata na dorađene ciljeve očuvanja	Skala utjecaja uz primjenu mjera ublažavanja (od +2 do -2)	Prijedlog izmjena/dopuna mjera ublažavanja vezano uz utjecaje zahvata u odnosu na dorađene ciljeve očuvanja (ako su potrebne)
					Npr.: Održati povoljno stanje ciljnog stanišnog tipa kroz sljedeće attribute:	Atribut 1: _____	Atribut 2: _____						